KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2019/2164,

17. detsember 2019,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 889/2008, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 (mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses mahepõllumajandusliku tootmise, märgistamise ja kontrolliga

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrust (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta, ([1]) eriti selle artikli 16 lõiget 1 ja lõike 3 punkti a ning artikli 21 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 16 lõike 3 punktile b on mitmed liikmesriigid esitanud komisjonile ja teistele liikmesriikidele toimikud teatavate ainete kohta, et lubada nende kasutamist ja kanda need määruse (EÜ) nr 889/2008 ([2]) I, II, VI ja VIII lisasse. Mahepõllumajandusliku tootmise tehnilise nõuande eksperdirühm (edaspidi „eksperdirühm“) ja komisjon vaatasid need toimikud läbi.

(2) Eksperdirühm tegi oma taimekaitsevahendeid käsitlevates soovitustes ([3]) muu hulgas järelduse, et ained nagu biosüsi, karpide jäägid ja munakoored ning humiin- ja fulvohapped, vastavad mahepõllumajandusliku tootmise eesmärkidele ja põhimõtetele. Seega tuleks need ained kanda määruse (EÜ) nr 889/2008 I lisasse. Eksperdirühm soovitas samuti täpsustada „kaltsiumkarbonaadi“ määratlust, mis on sätestatud kõnealuses lisas.

(3) Eksperdirühm tegi oma taimekaitsevahendeid käsitlevates soovitustes ([4]) muu hulgas ka järelduse, et sellised ained nagu maltodekstriin, vesinikperoksiid, terpeenid (eugenool, geraniool ja tümool), naatriumkloriid, tserevisaan ja püretriinid, mis on saadud muudest taimedest kui *Chrysanthemum cinerariaefolium*, vastavad mahepõllumajandusliku tootmise eesmärkidele ja põhimõtetele. Seepärast tuleks need ained kanda määruse (EÜ) nr 889/2008 II lisasse. Eksperdirühm esitas samuti soovitused kõnealuse lisa struktuuri kohta.

(4) Eksperdirühm tegi oma sööta käsitlevates soovitustes ([5]) muu hulgas ka järelduse, et selliste ainete nagu guarkummi kasutamine söödalisandina, hariliku kastani ekstrakti kasutamine organoleptilise lisandina ja veevaba betaiini kasutamine lihtmaoliste loomade puhul, juhul kui need on loodusliku või mahepõllumajandusliku päritoluga, vastavad mahepõllumajandusliku tootmise eesmärkidele ja põhimõtetele. Seepärast tuleks need ained kanda määruse (EÜ) nr 889/2008 VI lisasse. Nimetatud lisas ei ole mõnede silokonservantidega seotud viited selged ning neid tuleb mitmetimõistmise vältimiseks täpsustada.

([1]) ELT L 189, 20.7.2007, lk 1.

([2]) Komisjoni 5. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 889/2008, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 (mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses mahepõllumajandusliku tootmise, märgistamise ja kontrolliga (ELT L 250, 18.9.2008, lk 1).

([3]) Final report on fertilisers III https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/final-report-egtop-fertilizers-iii_en.pdf.

([4]) Final report on plant protection products IV https://ec.europa.eu/info/publications/egtop-reports-organic-production_en.

([5]) Final report on feed III and food V https://ec.europa.eu/info/publications/egtop-reports-organic-production_en.

(5) Eksperdirühm tegi oma sööta käsitlevates soovitustes ([6]) muu hulgas ka järelduse, et selliste ainete nagu glütserool geelkapslite ja tablettide pinnakatte niiskusesäilitajana, bentoniit abiainena, L(+)-piimhape, naatriumhüdroksiid taimeproteiinide eraldamise abiainena, tarakummi pulber paksendina ning humalaekstrakt ja männivaiguekstrakt suhkru tootmisel, vastavad mahepõllumajandusliku tootmise eesmärkidele ja põhimõtetele. Seepärast tuleks need ained kanda määruse (EÜ) nr 889/2008 VIII lisasse. Eksperdirühm soovitas ka esitada nõude, et tarakummi pulbrit, letsitiine, glütserooli, jaanileivapuujahu, gellankummit, kummi-araabikut, guarkummit ja karnaubavaha toodetaks mahepõllumajanduslikult. Ettevõtjatele tuleb anda kolmeaastane üleminekuperiood, et neil oleks piisavalt aega uute nõuetega kohanemiseks.

(6) Määruse (EÜ) nr 889/2008 VIIIa lisas ei ole mõnede söödalisandite nimetustega seotud viited selged ning neid tuleb mitmetimõistmise vältimiseks täpsustada.

(7) Määrust (EÜ) nr 889/2008 tuleks seepärast vastavalt muuta.

(8) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas mahepõllumajandusliku tootmise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 889/2008 muudetakse järgmiselt.

1. I lisa asendatakse käesoleva määruse I lisas esitatud tekstiga.
2. II lisa asendatakse käesoleva määruse II lisas esitatud tekstiga.
3. VI lisa asendatakse käesoleva määruse III lisas esitatud tekstiga.
4. VIII lisa asendatakse käesoleva määruse IV lisas esitatud tekstiga.
5. VIIIa lisa asendatakse käesoleva määruse V lisas esitatud tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 17. detsember 2019

Komisjoni nimel
President
Ursula VON DER LEYEN

([6]) Final report on food IV and final report on feed III and food V https://ec.europa.eu/info/publications/egtop-reports-organic-production_en.

I LISA

„I LISA

Artikli 3 lõikes 1 ja artikli 6d lõikes 2 osutatud väetised, mullaomaduste parandajad ja toitained

Märkused:

A: lubatud vastavalt määrusele (EMÜ) nr 2092/91 ja üle kantud vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 16 lõike 3 punktile c

B: lubatud vastavalt määrusele (EÜ) nr 834/2007

Luba	Nimetus Liittooted või ainult järgmisi aineid sisaldavad tooted	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded, kasutustingimused
A	Laudasõnnik	Virtsa ja taimse päritoluga ainete (allapanu) segust koosnev toode. Tööstuslikust tootmisest pärinev toode on keelatud.
A	Kuivatatud laudasõnnik ja kuivatatud linnusõnnik	Tööstuslikust tootmisest pärinev toode on keelatud.
A	Kompostitud virts, k.a linnusõnnik ja laudasõnniku kompost	Tööstuslikust tootmisest pärinev toode on keelatud.
A	Vedel virts	Kasutamine pärast kontrollitud kääritamist ja/või asjakohast lahjendamist. Tööstuslikust tootmisest pärinev toode on keelatud.
B	Majapidamisjäätmete kompostitud või kääritatud segu	Toode, mis on saadud tekkeallika järgi eraldatud majapidamisjäätmetest, mida on biogaasi tootmiseks kompostitud või anaeroobselt kääritatud. Ainult taimset ja loomset päritolu majapidamisjäätmed. Ainult juhul, kui need on toodetud liikmesriigi poolt aktsepteeritavas suletud ja järelevalvatavas kogumissüsteemis. Suurimad sisaldused milligrammides kuivaine kilogrammi kohta: kaadmium: 0,7; vask: 70; nikkel: 25; plii: 45; tsink: 200; elavhõbe: 0,4; kroom (kokku): 70; kroom (VI): ei ole tuvastatav
A	Turvas	Kasutamiseks üksnes aianduses (köögiviljanduses, lillekasvatuses, puuviljeluses, puukoolis).
A	Seenekasvatuse jäätmed	Substraadi algne koostis peab piirduma käesolevas lisas loetletud toodetega.
A	Putukate ja usside väljaheide (vermikompost)	
A	Guaano	
A	Taimsete ainete kompostitud või kääritatud segu	Toode, mis on saadud taimsete ainete segust, mida on biogaasi tootmiseks kompostitud või anaeroobselt kääritatud.
B	Biogaasi kääritamissaadused, mis sisaldavad koos käesolevas lisas loetletud taimse või loomse materjaliga käärinud loomseid kõrvalsaadusi	3. kategooria loomsed kõrvalsaadused (sh metsloomade loomsed kõrvalsaadused) ja 2. kategooria seedetrakti sisu (2. ja 3. kategooria vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1069/2009 määratlusele) ei tohi pärineda tööstuslikust tootmisest. Menetlused peavad olema kooskõlas komisjoni määrusega (EL) nr 142/2011. Ei kasutata taime söödavatel osadel.

Luba	Nimetus Liittooted või ainult järgmisi aineid sisaldavad tooted	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded, kasutustingimused
B	Järgmised loomsed saadused või kõrvalsaadused: verejahu kabja- ja sõrajahu sarvejahu kondijahu või želatiinisisalduseta kondijahu kalajahu lihajahu sule- ja karvajahu, jahvatatud karusnaha- ja nahatükid vill karusnahk (1) karvad piimatooted hüdrolüüsitud valgud (2)	(1) Suurim kroom (VI) sisaldus milligrammides kuivaine kilogrammi kohta: ei ole tuvastatav (2) Ei kasutata taime söödavatel osadel.
A	Väetisena kasutatavad taimsed saadused ja kõrvalsaadused	Näiteks õlikoogijahu, kakaoubade kestad, linnaseidud
B	Taimset päritolu hüdrolüüsitud valgud	
A	Merevetikad ja merevetikatooted	Ainult juhul, kui need on saadud vahetult: i) füüsikalisel töötlemisel, k.a dehüdraatimine, külmutamine ja jahvatamine; ii) ekstraheerimisel vees või happe ja/või leelise lahuses; iii) kääritamisel.
A	Saepuru ja puidulaastud	Pärast langetamist keemiliselt töötlemata puu.
A	Puukoorekompost	Pärast langetamist keemiliselt töötlemata puu.
A	Puutuhk	Pärast langetamist keemiliselt töötlemata puust.
A	Looduslik fosfaat	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2003/2003 I lisa A.2 osa punktis 7 määratletud toode. Sisaldab kuni 90 mg kaadmiumi 1 kg P205 kohta.
A	Alumiiniumisisaldusega kaltsiumfosfaat	Määruse (EÜ) nr 2003/2003 I lisa A.2 osa punktis 6 määratletud toode. Sisaldab kuni 90 mg kaadmiumi 1 kg P205 kohta. Kasutamiseks üksnes leeliselisel pinnasel (pH > 7,5).
A	Toomasräbu	Määruse (EÜ) nr 2003/2003 I lisa A.2 osa punktis 1 määratletud tooted.
A	Töötlemata kaaliumsool või kainiit	Määruse (EÜ) nr 2003/2003 I lisa A.3 osa punktis 1 määratletud tooted.
A	Kaaliumsulfaat, mis võib sisaldada magneesiumsoola	Toode, mis on saadud töötlemata kaaliumsoolast füüsilise ekstraheerimise teel, võib sisaldada ka magneesiumsooli.

Luba	Nimetus Liittooted või ainult järgmisi aineid sisaldavad tooted	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded, kasutustingimused
A	Destilleerimisjääk ja destilleerimisekstrakt	Välja arvatud ammooniumdestillaat.
A	Kaltsiumkarbonaat, näiteks kriit, mergel, jahvatatud lubjakivi, lubivetikatest lubiväetis, (maerl), fosfaatkriit	Ainult loodusliku päritoluga.
B	Karpide jäägid	Saadud ainult nõukogu määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 7 kohaselt määratletud säästva kalapüügi teel või mahepõllumajandusliku vesiviljeluse teel.
B	Munakoored	Tööstuslikust tootmisest pärinev toode on keelatud.
A	Magneesium- ja kaltsiumkarbonaat	Ainult loodusliku päritoluga, nt magneesiumkriit, jahvatatud magneesium, lubjakivi.
A	Magneesiumsulfaat (kiseriit)	Ainult loodusliku päritoluga.
A	Kaltsiumkloriidi lahus	Õunapuulehtede töötlemiseks kaltsiumivaeguse puhul.
A	Kaltsiumsulfaat (kips)	Määruse (EÜ) nr 2003/2003 I lisa D osa punktis 1 määratletud tooted. Ainult loodusliku päritoluga.
A, B	Suhkrutootmisel tekkiv tööstuslik lubi	Suhkrupeedist ja suhkruroost suhkru tootmise kõrvalsaadus.
A	Vaakummeetodil soola tootmisel tekkiv tööstuslik lubi	Mägedes leiduvatest soolajärvedest vaakummeetodil soola tootmise kõrvalsaadus.
A	Looduslik väävel	Määruse (EÜ) nr 2003/2003 I lisa D.3 osas määratletud tooted.
A	Mikroelemendid	Määruse (EÜ) nr 2003/2003 I lisa E osas loetletud anorgaanilised mikrotoitained.
A	Naatriumkloriid	
A	Kivijahu ja savid	
B	Leonardiit (suure humiinhappesisaldusega orgaaniline sete)	Ainult juhul, kui see on saadud kaevandamise kõrvalsaadusena.
B	Humiin- ja fulvohapped	Ainult juhul, kui need on saadud anorgaanilistest sooladest/lahustest, välja arvatud ammooniumsoolad, või on saadud joogivee puhastamise teel.
B	Ksüliit	Ainult juhul, kui see on saadud kaevandamise kõrvalsaadusena (nt pruunsöe kaevandamise kõrvalsaadus).
B	Kitiin (koorikloomade kestadest saadud polüsahhariid)	Ainult juhul, kui see on saadud nõukogu määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 7 kohaselt määratletud säästva kalapüügi teel või mahepõllumajandusliku vesiviljeluse teel.
B	Mageveekogudest pärit orgaaniliselt rikas sete, mis on tekkinud-hapnikuta-tingimustes (nt sapropeel)	Ainult mageveekogude majandamise kõrvalsaadusena või endistest mageveekogudest saadud orgaanilised setted. Vajaduse korral peaks ekstraheerimine toimuma veekeskkonda kõige vähem kahjustaval viisil. Ainult pestitsiididega, püsivate orgaaniliste saasteainetega ja bensiinilaadsete ainetega saastamata allikatest pärit setted. Suurimad sisaldused milligrammides kuivaine kilogrammi kohta: kaadmium: 0,7; vask: 70; nikkel: 25; plii: 45; tsink: 200; elavhõbe: 0,4; kroom (kokku): 70; kroom (VI): ei ole tuvastatav

Luba	Nimetus Liittooted või ainult järgmisi aineid sisaldavad tooted	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded, kasutustingimused
B	Biosüsi – pürolüüsisaadus, mida toodetakse väga erinevatest taimset päritolu orgaanilistest materjalidest ja mida kasutatakse mullaparandajana	Ainult taimsest materjalist, mis on töötlemata või mida on töödeldud II lisas loetletud toodetega. Suurim sisaldus 4 mg polütsüklilisi aromaatseid süsivesinikke kuivaine kilogrammi kohta. See väärtus vaadatakse läbi iga kahe aasta järel, võttes arvesse korduvast kasutamisest tingitud kuhjumisest tulenevat riski.“

([1]) Komisjoni 25. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 142/2011, millega rakendatakse Euroopa parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad, ja nõukogu direktiivi 97/78/EÜ seoses teatavate selle direktiivi alusel piiril toimuvast veterinaarkontrollist vabastatud proovide ja näidistega (ELT L 54, 26.2.2011, lk 1).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 2003/2003 väetiste kohta (ELT L 304, 21.11.2003, lk 1).

II LISA

„II LISA

Pestitsiidid – artikli 5 lõikes 1 osutatud taimekaitsevahendid

Kõik käesolevas lisas loetletud ained peavad vastama vähemalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 ([1]) lisas esitatud kasutustingimustele. Mahepõllumajandusliku tootmise suhtes kohaldatavad rangemad kasutustingimused on täpsustatud iga tabeli teises veerus.

1. **Taimse või loomse päritoluga ained**

Nimetus	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded, kasutustingimused
Allium sativum (küüslauguekstrakt)	
Asadiraktiin, ekstraheeritud *Azadirachta indic*a'st (sirelmeelia)	
Mesilasvaha	Ainult lõikehaavade peitsimise vahendina/haava kaitsva vahendina.
COS-OGA	
Hüdrolüüsitud valgud, v.a želatiin	
Laminariin	Vetikaid tuleb kasvatada mahepõllumajanduslikult kooskõlas artikliga 6d või koristada säästvalt kooskõlas artikliga 6c.
Maltodekstriin	
Feromoonid	Ainult lõksudes ja püünistes.
Taimeõlid	Lubatud kõik kasutusviisid, välja arvatud herbitsiididena.
Püretriinid	Ainult taimse päritoluga.
Kvassia, ekstraheeritud *Quassia amara*'st	Ainult insektitsiidi, repellendina.
Lõhna abil toimivad taimse või loomse päritoluga repellendid/lambarasv	Ainult taime mittesöödavatel osadel ja juhul, kui taimset materjali ei söödeta lammastele või kitsedele.
Salix spp. *Cortex* ehk pajukoor	
Terpeenid (eugenool, geraniool ja tümool)	

2. **Põhiained**

Põhiained, mis põhinevad toidul (sealhulgas: letsitiinid, sahharoos, fruktoos, äädikas, vadak, kitosaanvesinikkloriid ([1]) ja *Equisetum arvense* jne)	Ainult määruse (EÜ) nr 1107/2009 ([2]) artiklis 23 määratletud põhiained, mis on hõlmatud määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 2 esitatud toidu määratlusega ning mis on taimse või loomse päritoluga. Ained, mida ei kasutata herbitsiididena.

([1]) Saadud säästva kalapüügi teel või mahepõllumajandusliku vesiviljeluse teel.
([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

([1]) Komisjoni 25. mai 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 540/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 seoses heakskiidetud toimeainete loeteluga (ELT L 153, 11.6.2011, lk 1).

3. **Mikroorganismid või mikroorganismidest saadud ained**

Nimetus	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded, kasutustingimused
Mikroorganismid	Mitte GMOdest pärit.
Spinosaad	
Tserevisaan	

4. **Muud kui 1., 2. ja 3. osas loetletud ained**

Nimetus	Kirjeldus, koostisele esitatavad nõuded ja kasutustingimused või piirangud
Alumiiniumsilikaat (kaoliin)	
Kaltsiumhüdroksiid	Fungitsiidina kasutades ainult viljapuudel, kaasa arvatud puukoolid, *Nectria galligena* tõrjeks.
Süsinikdioksiid	
Vaseühendid järgmisel kujul: vaskhüdroksiid, vaskoksükloriid, vaskoksiid, bordoo vedelik ja kolmealuseline vasksulfaat	
Diammooniumfosfaat	Ainult aktraktandina lõksudes.
Etüleen	
Rasvhapped	Lubatud kõik kasutusviisid, välja arvatud herbitsiididena.
Raud (III) ortofosfaat	Kasvatatavate taimede vahele maapinnalt laotatavad preparaadid.
Vesinikperoksiid	
Kiiselguur (diatomiit)	
Lubiväävel (kaltsiumpolüsulfiid)	
Parafiinõli	
Kaaliumvesinikkarbonaat ja naatriumvesinikkarbonaat (e kaaliumbikarbonaat/naatriumbikarbonaat)	
Püretroidid (ainult deltametriin või lambda-tsühalotriin)	Ainult lõksudes koos spetsiifiliste atraktantidega; ainult *Batrocera oleae* ja *Ceratitis capitata Wied*'i tõrjeks.
Kvartsliiv	
Naatriumkloriid	Lubatud kõik kasutusviisid, välja arvatud herbitsiididena.“
Väävel“	

III LISA

„VI LISA

Artikli 22 punktis g, artikli 24 lõikes 2 ja artikli 25m lõikes 2 osutatud loomasöödas kasutatud söödalisandid

Lisas loetletud söödalisandid peavad olema lubatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1831/2003.

1. TEHNOLOOGILISED LISANDID

a) *Säilitusained*

Identifitseerimisnumbrid või funktsionaalrühmad		Aine	Kirjeldus, kasutustingimused
	E 200	Sorbiinhape	
	E 236	Sipelghape	
	E 237	Naatriumformiaat	
	E 260	Äädikhape	
	E 270	Piimhape	
	E 280	Propioonhape	
	E 330	Sidrunhape	

b) *Antioksüdandid*

Identifitseerimisnumbrid või funktsionaalrühmad		Aine	Kirjeldus, kasutustingimused
	1b306(i)	Taimeõlidest saadud tokoferooliekstraktid	
	1b306(ii)	Taimeõlidest saadud tokoferoolirikkad (δ-tokoferoolirikkad) ekstraktid	

c) *Emulgaatorid, stabilisaatorid, paksendajad ja želeerivad ained*

Identifitseerimisnumbrid või funktsionaalrühmad		Aine	Kirjeldus, kasutustingimused
	1c322	Letsitiinid	Ainult mahepõllumajanduslikust toorainest saadud materjal.
			Kasutatakse ainult vesiviljelusloomasöödana.

d) *Sideained ja paakumisvastased ained*

Identifitseerimisnumbrid või funktsionaalrühmad		Aine	Kirjeldus, kasutustingimused
	E 412	Guarkummi	
	E 535	Naatriumferrotsüaniid	Maksimumdoos: 20 mg/kg NaCl (arvutatud ferrotsüaniidi anioonina).

Identifitseerimisnumbrid või funktsionaalrühmad		Aine	Kirjeldus, kasutustingimused
	E 551b	Kolloidne ränidioksiid	
	E 551c	Kiiselguur (puhastatud kobe-diatomiit)	
	1m558i	Bentoniit	
	E 559	Asbestivabad kaoliinsavid	
	E 560	Steatiidi ja kloriidi looduslikud segud	
	E 561	Vermikuliit	
	E 562	Sepioliit	
	E 566	Natroliit-fonoliit	
	1g568	Setteline klinoptiloliit	
	E 599	Perliit	

e) *Silokonservandid*

Identifitseerimis-numbrid või funktsionaalrüh-mad	Aine	Kirjeldus, kasutustingimused
1k 1k236	Ensüümid, mikroorganismid Sipelghape	Silo tootmise jaoks üksnes juhul, kui ilmastikutingimused ei võimalda saavutada vajalikku käärimist. Sipelg- ja propioonhappe ning nende naatriumsoolade kasutamine silo valmistamisel on lubatud ainult juhul, kui ilmastikutingimused ei võimalda saavutada vajalikku käärimist.
1k237	Naatriumformiaat	
1k280	Propioonhape	
1k281	Naatriumpropanaat	

2. ORGANOLEPTILISED LISANDID

Identifitseerimisnum-brid või funktsionaalrühmad	Aine	Kirjeldus, kasutustingimused
2b	Lõhna- ja maitseained	Üksnes põllumajandustoodetest saadud ekstraktid.
	Castanea sativa Mill.: kastaniekstrakt	

3. TOITAINELISED LISANDID

a) *Vitamiinid, provitamiinid ja samalaadse toimega keemiliselt täpselt määratletud ained*

Identifitseerimis-numbrid või funktsionaalrüh-mad	Aine	Kirjeldus, kasutustingimused
3a	Vitamiinid või provitamiinid	Saadud põllumajandussaadustest. Monogastriliste loomade ja vesiviljelusloomade puhul tohib kasutada ainult looduslike vitamiinidega identseid sünteetilisi vitamiine.

Identifitseerimis-numbrid või funktsionaalrühmad	Aine	Kirjeldus, kasutustingimused
		Mäletsejaliste puhul tohib kasutada ainult põllumajandussaadustest saadud looduslike vitamiinidega identseid sünteetilisi A-, D- ja E-vitamiine liikmesriikide eelneva loaga, mille aluseks on hinnang mahepõllumajanduslike mäletsejaliste võimaluste kohta saada oma söödaratsioonidest vajalikus koguses kõnealuseid vitamiine.
3a920	Veevaba betaiin	Ainult monogastriliste loomade puhul. Ainult looduslikku ja mahepõllumajanduslikku päritolu.

b) *Mikroelementide ühendid*

	Identifitseerimis-numbrid või funktsionaalrühmad	Aine	Kirjeldus, kasutustingimused
	E1 raud		
	3b101	Raud(II)karbonaat (sideriit)	
	3b103	Raud(II)sulfaatmonohüdraat	
	3b104	Raud(II)sulfaatheptahüdraat	
	3b201	Kaaliumjodiid	
	3b202	Veevaba kaltsiumjodaat	
	3b203	Kaetud granuleeritud veevaba kaltsiumjodaat	
	3b301	Koobalt(II)atsetaattetrahüdraat	
	3b302	Koobalt(II)karbonaat	
	3b303	Koobalt(II)hüdroksiidkarbonaadi (2:3) monohüdraat	
	3b304	Kaetud granuleeritud koobalt(II) hüdroksiidkarbonaadi (2:3) monohüdraat	
	3b305	Koobalt(II)sulfaatheptahüdraat	
	3b402	Vask(II)dihüdroksükarbonaat monohüdraat	
	3b404	Vask(II)oksiid	
	3b405	Vask(II)sulfaatpentahüdraat	
	3b409	Divaskkloriidtrihüdroksiid	
	3b502	Mangaan(II)oksiid	
	3b503	Mangaansulfaat, monohüdraat	
	3b603	Tsinkoksiid	
	3b604	Tsinksulfaatheptahüdraat	

	Identifitseerimis-numbrid või funktsionaalrühmad	Aine	Kirjeldus, kasutustingimused
	3b605	Tsinksulfaatmonohüdraat	
	3b609	Tsinkkloriidhüdroksiidi mono-hüdraat	
	3b701	Naatriummolübdaat dihüdraat	
	3b801	Naatriumseleniit	
	3b810, 3b811, 3b812, 3b813 ja 3b817	Inaktiivne seleenpärm	

4. ZOOTEHNILISED LISANDID

Identifitseerimisnumbrid või funktsionaalrühmad	Aine	Kirjeldus, rühmad kasutustingimused
4a, 4b, 4c ja 4d	Ensüümid ja mikroorganismid kategoorias „Zootehnilised lisandid““	

IV LISA

„VIII LISA

Artikli 27 lõike 1 punktis a ja artikli 27a punktis a osutatud töödeldud mahepõllumajandusliku toidu, pärmi ja pärmitoodete tootmisel kasutatavad teatavad tooted ja ained

A OSA. TOIDULISANDID, KAASA ARVATUD KANDEAINED

Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 23 lõike 4 punkti a alapunktis ii osutatud määra arvutamisel arvestatakse toidulisandeid, mis on koodnumbri tulbas märgistatud tärniga, põllumajandusest pärinevate koostisosadena.

Kood	Nimetus	Toidu valmistamine, mille päritolu on		Eritingimused ja piirangud lisaks määrusele (EÜ) nr 1333/2008
		taimne	loomne	
E 153	Taimne süsi		X	Tuhakihiga kitsejuust Morbier' juust
E 160b*	Annaato, biksiin, norbiksiin		X	Red Leicesteri juust Double Gloucesteri juust Cheddar Mimolette'i juust
E 170	Kaltsiumkarbonaat	X	X	Ei kasutata toodete värvainena ega kaltsiumilisandina.
E 220	Vääveldioksiid	X	X (ainult mõdu jaoks)	Puuviljaveinides (vein, mis on valmistatud muudest puuviljadest kui viinamarjad, sealhulgas õuna- ja pirnisiider) ning mõdu kas suhkrulisandiga või ilma: 100 mg/l (kõigi allikate summaarse koguse ülemmäär, väljendatud SO_2-na mg/l).
E 223	Naatriummetabisulfit		X	Koorikloomad
E 224	Kaaliummetabisulfit	X	X (ainult mõdu jaoks)	Puuviljaveinides (vein, mis on valmistatud muudest puuviljadest kui viinamarjad, sealhulgas õuna- ja pirnisiider) ning mõdu kas suhkrulisandiga või ilma: 100 mg/l (kõigi allikate summaarse koguse ülemmäär, väljendatud SO_2-na mg/l).
E 250	Naatriumnitrit		X	Lihatoodete puhul. Lisaainet tohib kasutada ainult juhul, kui pädevale asutusele on tõendatud, et ei ole ühtegi muud tehnilist lahendust, mis tagab samaväärse terviseohutuse ja/või toote eriomaduste säilimise. Ei kasutata koos E 252-ga. Soovituslik lisatav kogus, väljendatud $NaNO_2$-na: 80 mg/kg, jäägi piirnorm, väljendatuna $NaNO_2$-na: 50 mg/kg.
E 252	Kaaliumnitraat		X	Lihatoodete puhul. Lisaainet tohib kasutada ainult juhul, kui pädevale asutusele on tõendatud, et ei ole ühtegi muud tehnilist lahendust, mis tagab samaväärse terviseohutuse ja/või toote eriomaduste säilimise. Ei kasutata koos E 250-ga. Soovituslik lisatav kogus, väljendatud $NaNO_3$-na: 80 mg/kg, jäägi piirnorm, väljendatuna $NaNO_3$-na: 50 mg/kg.

Kood	Nimetus	Toidu valmistamine, mille päritolu on		Eritingimused ja piirangud lisaks määrusele (EÜ) nr 1333/2008
		taimne	loomne	
E 270	Piimhape	X	X	
E 290	Süsinikdioksiid	X	X	
E 296	Õunhape	X		
E 300	Askorbiinhape	X	X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: lihatooted.
E 301	Naatriumaskorbaat		X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: lihatoodetes koos nitraatide ja nitritega.
E 306(*)	Tokoferoolirikas ekstrakt	X	X	Antioksüdant
E 322(*)	Letsitiinid	X	X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: Piimasaadused. Ainult mahepõllumajanduslikult toodetud. Kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022. Kuni nimetatud kuupäevani, ainult mahepõllumajanduslikult toodetud toorainest.
E 325	Naatriumlaktaat		X	Piimapõhised tooted ja lihatooted
E 330	Sidrunhape	X	X	
E 331	Naatriumtsitraadid	X	X	
E 333	Kaltsiumtsitraadid	X		
E 334	Viinhape (L(+)-)	X	X (ainult mõdu jaoks)	Loomse päritoluga toiduainete puhul: mõdu.
E 335	Naatriumtartraadid	X		
E 336	Kaaliumtartraadid	X		
E 341 (i)	Monokaltsium- fosfaat	X		Kergitusainet sisaldava jahu kergitusaine
E 392*	Rosmariini ekstraktid	X	X	Ainult mahepõllumajanduslikult toodetud
E 400	Algiinhape	X	X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: piimapõhised tooted
E 401	Naatriumalginaat	X	X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: piimapõhised tooted
E 402	Kaaliumalginaat	X	X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: piimapõhised tooted
E 406	Agar	X	X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: piimapõhised tooted ja lihatooted
E 407	Karrageen	X	X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: piimapõhised tooted
E 410*	Jaanileivapuujahu	X	X	Ainult mahepõllumajanduslikult toodetud. Kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022.

Kood	Nimetus	Toidu valmistamine, mille päritolu on		Eritingimused ja piirangud lisaks määrusele (EÜ) nr 1333/2008
		taimne	loomne	
E 412*	Guarkummi	X	X	Ainult mahepõllumajanduslikult toodetud. Kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022.
E 414*	Kummi-araabik	X	X	Ainult mahepõllumajanduslikult toodetud. Kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022.
E 415	Ksantaankummi	X	X	
E 417	Tarakummi pulber	X	X	Paksendaja Ainult mahepõllumajanduslikult toodetud. Kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022.
E 418	Gellankummi	X	X	Ainult rohkesti atsüülrühmi sisaldav vorm. Ainult mahepõllumajanduslikult toodetud. Kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022.
E 422	Glütserool	X	X	Ainult taimse päritoluga. Ainult mahepõllumajanduslikult toodetud. Kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022. Taimeekstraktide, lõhna- ja maitseainete niiskust säilitav aine geelkapslites ja tablettide pinnakattena.
E 440 (i)*	Pektiin	X	X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: piimapõhised tooted
E 464	Hüdroksüpropüülmetüültselluloos	X	X	Kapslite kapseldamise aine
E 500	Naatriumkarbonaadid	X	X	
E 501	Kaalium-karbonaadid	X		
E 503	Ammoonium-karbonaadid	X		
E 504	Magneesium-karbonaadid	X		
E 509	Kaltsiumkloriid		X	Piima kalgendamine
E 516	Kaltsiumsulfaat	X		Kandeaine
E 524	Naatriumhüdroksiid	X		Toote „Laugengebäck“ pinnatöötluseks ja happesuse reguleerimiseks mahepõllumajanduslikes lõhna- ja maitseainetes.
E 551	Ränidioksiid	X	X	Kuivatatud ja peenestatud maitsetaimede ja vürtside, lõhna- ja maitseainete ning taruvaigu jaoks.
E 553b	Talk	X	X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: vorstide pinnatöötluseks.
E 901	Mesilasvaha	X		Ainult kondiitritoodete glaseerainena. Mahepõllumajanduslikust tootmisest pärinev mesilasvaha.
E 903	Karnaubavaha	X		Kondiitritoodete glaseerainena. Leevendav meetod puu- ja köögivilja kohustusliku äärmusliku külmtöötlemise kui kahjulike organismide karantiinimeetme puhul (komisjoni rakendusdirektiiv (EL) 2017/1279 [1]) Üksnes mahepõllumajanduslikult toodetud. Kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022. Kuni nimetatud kuupäevani, ainult mahepõllumajanduslikult toodetud toorainest.

Kood	Nimetus	Toidu valmistamine, mille päritolu on		Eritingimused ja piirangud lisaks määrusele (EÜ) nr 1333/2008
		taimne	loomne	
E 938	Argoon	X	X	
E 939	Heelium	X	X	
E 941	Lämmastik	X	X	
E 948	Hapnik	X	X	
E 968	Erütritool	X	X	Üksnes mahepõllumajanduslikult toodetud tooraainest, kasutamata ioonvahetustehnoloogiat.

([1]) Komisjoni 14. juuli 2017. aasta rakendusdirektiiv (EL) 2017/1279, millega muudetakse nõukogu direktiivi 2000/29/EÜ (taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta) I–V lisa (ELT L 184, 15.7.2017, lk 33).

B OSA. TÖÖTLEMISE ABIAINED JA MUUD TOOTED, MIDA VÕIB KASUTADA PÕLLUMAJANDUSEST PÄRINEVATE MAHEPÕLLUMAJANDUSLIKULT TOODETUD KOOSTISOSADE TÖÖTLEMISEL

Nimetus	Kõikide taimsete toiduainete valmistamine	Kõikide loomsete toiduainete valmistamine	Eritingimused ja piirangud lisaks määrusele (EL) nr 1333/2008
Vesi	X	X	Joogivesi nõukogu direktiivi 98/83/EÜ tähenduses
Kaltsiumkloriid	X		Kalgendusaine
Kaltsiumkarbonaat	X		
Kaltsiumhüdroksiid	X		
Kaltsiumsulfaat	X		Kalgendusaine
Magneesiumkloriid (ehk nigari)	X		Kalgendusaine
Kaaliumkarbonaat	X		Taimse päritoluga toiduainete puhul: viinamarjade kuivatamine.
Naatriumkarbonaat	X	X	
Piimhape		X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: soolveevanni pH väärtuse reguleerimiseks juustutöötluses
L(+)-piimhape kääritamise teel	X		Taimse päritoluga toiduainete puhul: taimsete valkude ekstraktide saamiseks.
Sidrunhape	X	X	
Naatriumhüdroksiid	X		Taimse päritoluga toiduainete puhul: suhkru(te) tootmiseks; õli (v.a oliiviõli) tootmiseks; taimsete valkude ekstraktide saamiseks.
Väävelhape	X	X	Želatiini tootmine Suhkru(te) tootmine
Humalaekstrakt	X		Taimse päritoluga toiduainete puhul: ainult antimikroobikumide saamise eesmärgil. Kui on võimalik saada mahepõllumajanduslikul tootmisel.

Nimetus	Kõikide taimsete toiduainete valmistamine	Kõikide loomsete toiduainete valmistamine	Eritingimused ja piirangud lisaks määrusele (EL) nr 1333/2008
Männivaiguekstrakt	X		Taimse päritoluga toiduainete puhul: ainult antimikroobikumide saamise eesmärgil. Kui on võimalik saada mahepõllumajanduslikul tootmisel.
Soolhape		X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: želatiini tootmine; soolveevanni pH väärtuse reguleerimiseks Gouda, Edami, Maasdammeri juustude, Boerenkaasi, Friese'i ja Leidse Nagelkaasi töötlemisel.
Ammooniumhüdroksiid		X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: želatiini tootmine
Vesinikperoksiid		X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: želatiini tootmine
Süsinikdioksiid	X	X	
Lämmastik	X	X	
Etanool	X	X	Lahusti
Parkhape	X		Filteraine
Ovoalbumiin	X		
Kaseiin	X		
Želatiin	X		
Kalaliim	X		
Taimeõlid	X	X	Määrdeaine, õlitusaine või vahutamisvastane aine. Üksnes mahepõllumajanduslikult toodetud.
Ränidioksiidgeel või kolloidlahus	X		
Aktiivsüsi	X		
Talk	X		Vastavalt lisaaine E 553b puhtuse erikriteeriumidele.
Bentoniit	X	X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: mõdu selitusainena.
Tselluloos	X	X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: želatiini tootmine
Kobediatomiit	X	X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: želatiini tootmine
Perliit	X	X	Loomse päritoluga toiduainete puhul: želatiini tootmine
Sarapuupähklikoored	X		
Riisijahu	X		
Mesilasvaha	X		Õlitusaine Mahepõllumajanduslikust tootmisest pärinev mesilasvaha.

Nimetus	Kõikide taimsete toiduainete valmistamine	Kõikide loomsete toiduainete valmistamine	Eritingimused ja piirangud lisaks määrusele (EL) nr 1333/2008
Karnaubavaha	X		Õlitusaine Ainult mahepõllumajanduslikult toodetud. Kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022. Kuni nimetatud kuupäevani, üksnes mahepõllumajanduslikult toodetud toorainest.
Äädikhape/äädikas		X	Ainult mahepõllumajanduslikult toodetud. Ainult kala töötlemiseks. Saadud looduslikul käärimisel, mitte tootmiseks GMO abil või GMOst.
Tiamiinvesinikkloriid	X	X	Ainult puuviljaveinide, sealhulgas õuna- ja pirnisiidri ning mõdu valmistamiseks.
Diammooniumfosfaat	X	X	Ainult puuviljaveinide, sealhulgas õuna- ja pirnisiidri ning mõdu valmistamiseks.
Puidukiud	X	X	Puit peaks pärinema sertifitseeritud, säästvalt raiutud metsamaterjalist. Kasutatav puit ei tohi sisaldada toksilisi komponente (raiumisjärgne töötlus, looduslikult esinevad toksiinid või mikroorganismidest tulenevad toksiinid).

C OSA. TÖÖTLEMISE ABIAINED, MIDA VÕIB KASUTADA PÄRMI JA PÄRMITOODETE TOOTMISEL

Nimetus	Pärm	Pärmi sisaldavad segud/saadused	Eritingimused
Kaltsiumkloriid	X		
Süsinikdioksiid	X	X	
Sidrunhape	X		pH väärtuse reguleerimiseks pärmi tootmisel.
Piimhape	X		pH väärtuse reguleerimiseks pärmi tootmisel.
Lämmastik	X	X	
Hapnik	X	X	
Kartulitärklis	X	X	Filtreerimiseks Üksnes mahepõllumajanduslikult toodetud.
Naatriumkarbonaat	X	X	pH väärtuse reguleerimiseks pärmi tootmisel.
Taimeõlid	X	X	Määrdeained, õlitusained või vahutamisvastased ained. Ainult juhul, kui need on saadud mahepõllumajanduslikust tootmisest.““

V LISA

„VIIIa LISA

Tooted ja ained, mida on lubatud artiklis 29c osutatud veinisektori mahetoodete puhul kasutada või osutatud toodetele lisada

Töötlemise tüüp vastavalt määruse (EÜ) nr 606/2009 I lisa A osale	Toote või aine nimetus	Eritingimused ja piirangud vastavalt määrustes (EÜ) nr 1234/2007 ja (EÜ) nr 606/2009 esitatud piirangutele ja tingimustele
Punkt 1: õhutamine või gaasilise hapnikuga küllastamine	— Õhk — Gaasiline hapnik	
Punkt 3: tsentrifuugimine ja filtrimine	— Perliit — Tselluloos — Kobediatomiit	Üksnes filtrimisel inertse abiainena
Punkt 4: kasutamine selleks, et luua inertne atmosfäär ja töödelda toodet õhust eraldatult	— Lämmastik — Süsinikdioksiid — Argoon	
Punktid 5, 15 ja 21: kasutamine	— Pärmid ([1]), pärmirakkude kestad	
Punkt 6: kasutamine	— Diammooniumfosfaat — Tiamiinvesinikkloriid — Pärmi autolüsaadid	
Punkt 7: kasutamine	— Vääveldioksiid — Kaaliumbisulfit või kaaliummetabisulfit	a) vääveldioksiidisisaldus ei ületa määruse (EÜ) nr 606/2009 I lisa B osa A alaosa punkti 1 alapunkti a kohaselt 100 milligrammi sellise punase veini ühes liitris, mille jääksuhkru tase on alla 2 grammi liitri kohta; b) vääveldioksiidisisaldus ei ületa määruse (EÜ) nr 606/2009 I lisa B osa A alaosa punkti 1 alapunkti b kohaselt 150 milligrammi sellise valge ja roosa veini ühes liitris, mille jääksuhkru tase on alla 2 grammi liitri kohta; c) kõigi muude veinide puhul vähendatakse määruse (EÜ) nr 606/2009 I lisa B osale vastavat alates 1. augustist 2010 kohaldatavat vääveldioksiidisisalduse ülempiiri 30 milligrammi võrra liitri kohta.
Punkt 9: kasutamine	— Veini valmistamisel kasutatav süsi	
Punkt 10: selitamine	— Toiduželatiin ([2]) — Nisust või hernest saadud taimne valk ([2]) — Kalaliim ([2]) — Ovoalbumiin ([2]) — Tanniinid ([2]) — Kartulivalgud ([2]) — Pärmi proteiini ekstraktid ([2]) — Kaseiin — *Aspergillus niger*' ist saadud kitosaan — Kaaliumkaseinaat — Ränidioksiid — Bentoniit — Pektolüütilised ensüümid	

Töötlemise tüüp vastavalt määruse (EÜ) nr 606/2009 I lisa A osale	Toote või aine nimetus	Eritingimused ja piirangud vastavalt määrustes (EÜ) nr 1234/2007 ja (EÜ) nr 606/2009 esitatud piirangutele ja tingimustele
Punkt 12: kasutamine hapestamiseks	— Piimhape — L(+)-viinhape	
Punkt 13: kasutamine hapetustamiseks	— L(+)-viinhape — Kaltsiumkarbonaat — Neutraalne kaaliumtartraat — Kaaliumvesinikkarbonaat	
Punkt 14: lisamine	— Süüria männi vaik	
Punkt 17: kasutamine	— Piimhappebakterid	
Punkt 19: lisamine	— L-askorbiinhape	
Punkt 22: barboteerimine	— Lämmastik	
Punkt 23: lisamine	— Süsinikdioksiid	
Punkt 24: lisamine veini stabiliseerimiseks	— Sidrunhape	
Punkt 25: lisamine	— Tanniinid ([2])	
Punkt 27: lisamine	— Metaviinhape	
Punkt 28: kasutamine	— Kummiaraabik ([2])	
Punkt 30: kasutamine	— Kaaliumbitartraat	
Punkt 31: kasutamine	— Vasktsitraat	
Punkt 35: kasutamine	— Pärmi mannoproteiinid	
Punkt 38: kasutamine	— Tammelaastud	
Punkt 39: kasutamine	— Kaaliumalginaat	
Punkt 44: kasutamine	— *Aspergillus niger*'ist saadud kitosaan	
Punkt 51: kasutamine	— Inaktiveeritud pärm	
Töötlemise tüüp vastavalt määruse (EÜ) nr 606/2009 III lisa punkti A alapunkti 2 alapunktile b	— Kaltsiumsulfaat	Ainult *vino generoso* või *vino generoso de licor*'i puhul“

([1]) Üksikute pärmitüvede puhul: saadud mahepõllumajanduslikust toorainest, kui võimalik.
([2]) Saadud mahepõllumajanduslikust toorainest, kui võimalik.